

Numera pojedyncze sprzedają się po gr. 10
tylko w Kantorze Głównym przy ulicy
Rymarskiej Nr. 742 na dole.

Prenumerata w Stolicy roczna złtp. 40 —
kwartalna złtp. 12 — miesięczna złtp. 4 —
kwartalna po województwach złtp. 20.

GAZETA POLSKA

Salus populi.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— *Komisya Rządowa spraw wewnętrznych i policyi.* Podaje do publicznej wiadomości, iż w rozwinieciu urzędu strażi ogniowej, zaprowadzonej postanowieniem z d. 9 Sierpnia r. b. Nro 3680 mianowani zostali przez Rząd Narodowy do korpusu pompierów:

Dowódcą korpusu: Józef Schouppe; Kapitanem Raportierem Konstanty Joczowski, Kapitanami: Edward Klopman, Piotr Lewicki, Wincenty Pozarzycki, Józef Smolikowski, Alfons Kropiwnicki, Alexander Sliwicki, Anicety Czabi.

Porucznikami: Józef Rakowiecki, Ignacy Bońkowski, Franciszek Modzelewski, Ludwik Bogucki, Hipolit Zarkiewicz, Józef Trzeciński, Teodor Urbański, Ignacy Stenberg, Dyonizy Rysiński, Piotr Maruszewski, Stanisław Bagniewski, Wacław Ritschel, Ignacy Sypniewski, Tomasz Łaszcz, Paweł Konarski, Franciszek Rydzewski, Andrzej Hempel, Jan Kijewski, Wincenty Elżanowski, Antoni Rogoziński, Franciszek Mencil, Józef Mazanowski, Wawrzencio Ciecierski, Jan Kłodkowski, Karol Karnecki, Józef Sobolewski, Henryk Jakubowski, Kazimierz Szwartz, Henryk Waychert.

Panowie Kapitanowie i Porucznicy, zgłosić się mają natychmiast do dowódcy, celem objęcia i zatrudnienia się właściwymi swymi obowiązkami. — W Warszawie dnia 2 Września 1831 r. — Minister Prezydujący, (podpisano) *Gliszczyński*. — Sekretarz Jene. (podpis.) *Aug. Kariski*.

— *Urząd Muncypalny miasta stołecznego Warszawy.* Gdy licytacja na wydzierżawienie, oficyny miejskiej naprzeciwko ratusza głównego od strony ulicy Wierzbowej sytuowanej, na dzień dzisiejszy ogłoszona, do skutku nie przysłała; przeto urząd muncypalny powtórny termin do odbycia takowej licytacji na dzień 5 b. m. o godzinie 4 z południa wyznacza. Licytacja pomieniona zaczynać się

będzie od sumy znacznie niższej od téj, która do licytowania w dzisiejszym terminie podana była. Vadium zmniejsza się do złp. 4000 reszta warunków bez zmiany pozostaje. W Warszawie dnia 2 Września 1831 r.

Referendarz Stanu Prezydent, *Łaszczyński*.
Sekretarz Jeneralny, *G. Jachołkowski*.

— *Dyrekcya Główna Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.* — Dochodzą od niejakiemu czasu Dyrekcją Główną wiadomości, że właściciele duplikatów listów zastawnych doznają trudności w sprzedaży takowych, a to z obawy jabyby rzeczzone duplikaty dostatecznego nie miały bezpieczeństwa; z tego przeto powodu Dyrekcya Główna Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego podaje niniejszem do publicznej wiadomości, iż wszelkie wydane, i wydać się mogące w skutku art. 123 prawa sejmowego, duplikaty, i triplikaty, listów zastawnych, zastępujące miejsce bądź to uszkodzonych, lub na inne zamienionych, niezem co do bezpieczeństwa, i wartości nie różnią się od listów zastawnych pierwsiastkowych, lecz wrówniej jak tamte są one wartości, i też same dla właścicieli tychże zwręczają korzyści, i bezpieczeństwo hypoteczne. — w Warszawie d. 1 Września 1831 r. — Prezes: (podpisano) *Cieszkowski*. Pisarz: (podpisano) *Drewnowski*.

— *Intendent Jeneralny wojska.* Zawiadamia wszystkie interesowane osoby, iż w dniu 6 b. m. i r. o godzinie 10 z rana w biurze Intendentury Jiniej posiedzenia swoje w pałacu Rządu Narodowego odbywającej, przed delegowanym członkiem z tegoż biura, odbywać się będzie licytacja *in minus* na dostawę mięsa wołowego i szkopowego dla wojska, przez przeciąg jednego miesiąca od dnia 15 Września r. b. do dnia 15 Października t. r. zaczynając od ceny po groszy 14 za funt mięsa wołowego zdrowego i świeżego a po groszy 13 za funt skopowiny wagi nowo-Polskiej.

Każdy przystępujący do licytacji zaopatrzyć się zechce w *vadium* w gotówzinie lub listach zastawnych w ilości złp. 10,000. O szczególnych warunkach w każdym czasie w biurze intendenty Jlaej dowiedzieć się można.

— Wojsko nasze pod dowództwem Jenerała Łubieńskiego weszło do Płocka i przyjęte było z nadzwyczajną radością; posunęło się ku Nieszwawie i już podobno nieprzyjacieli ma przecięte związki.

— Oddziały partyzanckie w Płockiem zbliżają się aż do granicy Pruskiej.

— Wzięty do niewoli Jenerał Rosyjski Werbachowski, przed kilką dopiero dniami postąpił na Jenerała Porucznika i objął dywizją po Jenerale Kiszkinie, zmarłym w Siedlcach.

— Feldmarszałek Gneisenau, jeden z najślawniejszych Jenerałów Pruskich umarł d. 24 Sierpnia w Poznaniu.

— Panna Plater ze swoim Adjutantem znajduje się w tak bezpiecznym miejscu, iż o los jej nie należy się obawiać.

— Nad Narwią znajduje się znaczna liczba naszych maruderów, którzy pod dowództwem Ks. Adama, Bernardyna z Łomży, bardzo pomyślnie prowadzą partyzancką wojnę.

— Kilkunastu strzelców Podlaskich przeprawiło się onegdaj na łódkach przez Wisłę, wpadli koło Wilanowa na kępe Zawadzką i zabrali Rosyanom 4 wozy z 11 końmi i pięciu ludźmi z artylerji.

— Strzelców naszych moskale wżgardliwie nazywają ptaszniakami; jednakże ci ptaszniacy wielkie usługi poczynili ojczyźnie w teraźniejszej wojnie przez swoje śmiałość, zręczność i przebiegłość w dorywczych wyprawach. Przed tygodniem 35 strzelców Sandomierskich, odciegli Rosyanie od korpusu Różyckiego o 4 mile za Radomiem; ci waleczni przedarli się manowcami i lasami wśród obozów Rüdigera i Paskiewicza, rozpedzali po drodze patrolę, i jeszcze ze sobą przyprowadzili do Warszawy 5 jeńców.

— Z Gazet przez Jen. Witta nadesłanych, powzięliśmy niejaki wiadomości z zagranicy.

Oto jest ustęp tyczący się sprawy Polaki, z adresu izby Deputowanych Francuzkich:

„Jeszcze jedno uczucie napętnia i głęboko porusza serca wszystkich, uczucie wypływające z obawy o los nieśczęśliwego i bohaterskiego narodu Polaków. Francya wdzięczną jest Waszjej Królewskiej Mości, że ofiarowałś swoje pośrednictwo. Głos dyplomacyi W. K. M. nie mógł się zanadto wcześniej i zanadto silnie dać usłyszeć za sprawą narodu, którego powrót do rządu narodów tak żywo od wszystkich dusz wielkomyślnych, i od wszystkich prawdziwych przyjaciół cywilizacyi Europejskiej jest pożądaniem.“

— Marzałek Gérard, który teraz dowodzi wojskiem Francuzkiem w Belgjum, zwiedził pole bitwy pod Waterloo, i mocno był wzruszony. Jenerał ten dowodził w czasie owej pamiętnej walki, dywizją kawalerji, i odznaczył się najzaszczytniej.

— Hollendrzy w raportach swoich mniemają, iż odciegli wojska Belgijskie od Bruxelli.

— Miasto Lōwen poddało się haniebnie Hollendrom, nie stawiawszy oporu.

— W skutek operacyi wojska Francuzkiego w Belgjum, wojska Holenderskie, opuściły Lōwen, i cofają się.

— Wojsko Francuzkie, które wkroczyło do Belgjum, wynosi 50,000 ludzi; rezerwy 25,000 wynoszące stoją w pogotowiu. W pierwszej bitwie Belgowie zostali porażeni. Król ich, Leopold, zawsze był tam, gdzie najgorętszy wrzał bój.

— Król Holenderski, po wkroczeniu Francuzów, miał oświadczyć chęć przystąpienia zupełnego do protokółów Londyńskich.

— W Numerze 234 Gazety Polskiej, sztabs-lekarz K. donosił iż w handlach Antoneta i Dobrycza, nie wydano mu reszty z biletu Bankowego 50 złotowego chociaż za zł. 10 brał towaru. Nie sądzimy aby ten brak drobnych papierów lub monety ubliżał w czemkolwiek tym domom handlowym. Antonet i Dobrycz przed rewolucją jeszcze znani byli jako prawi obywatele, po rewolucji zaś dali tego liczne dowody a nawet jeden z rodziny ob. Dobryczów krwią swoją już wypłacił ofiarę sprawie publicznej. Kto życia dla kraju nie oszczędza, pewnie dla majątku nie chciałby szkodzić jego dobru. Ale jakże się dziwić temu brakowi drobniejszej monety i papierów, gdy płaca wojska i urzędników odbywa się w papierach 50 złotowych. Wszak handel taki tylko pieniądzy mieć może jaki ma publiczność. Czyż słusne więc jest żądanie aby handle w każdej chwili miały potrzebną ilość drobniejszych papierów, gdy im publiczność same 50 złotowe przynosi? Ja sam będąc Urzędnikiem kilka miesięcy pobieram płacę Biletami Bankowymi, i nie żałę się gdy czasem doznam w wymienieniu trudności, bo jestem przekonany iż trudno jest od handlów zawsze żądać drobnych, gdy się ich prawie nigdy nie przynosi.

W. M.

Pogłoski dzienne.

— Jen. Różycki był w Rawie przed kilką dniami ze swoim korpusem.

— Moskale sami zepauli most pod Nieszawą i zburzyli szaniec przedmostowy na prawym brzegu Wisły.

— Rydygier popsuł także mosty na Wieprza i wszystkie statki popalił.

— Paszkiewicz otrzymał z Petersburga rozkaz cofania się na Wołyn.

— Oddział nieprzyjaciół pospieszył od Raszyna do Sochaczewa, zapewne dla ochronienia Nieszawy.

— Wojsko nasze jest już blisko Brześcia Litewskiego.

— Zabrano różne depesze, do Rozena od strony Zamościa idące.

— Proklamacye Cesarza Mikołaja do Polaków, rozrzucone przez Paszkiewicza po kraju, powinny wywołać uroczysty głos Sejmu, któryby Rosyi odebrał ostatnią nadzieję uludzenia powstającego narodu poniżającemi go obietnicami. Uwagi śwatłego Obywatela Patrioty w tym przedmiocie, zwrócą zapewne baczną Reprezentantów i Rządu, a my tém chętniej je ogłaszamy, iż pochodzą z duszy i serca przejętego czystemi uczuciami wolności i miłości ojczyzny.

O odezwach Cara Rosyjskiego do Polaków, tudzież o wznowionych do układów i poddania się usiłowaniach.

Jak mało znają władcy Rosyjscy narodowy charakter Polaków; — a jak słabe mają wyobrażenia o naturze i ważności obecnej wojny i rewolucyi; — dowodzą ustawne proklamacye i wzywania: abyśmy się poddali na łaskę; — któremi nas raczą od samych zawiązków powstania! Co za dziwna mieszanina niewiadomości, uporu, dumy i zarozumiałości, tak źle odbijająca na tle dziejów pierwszej połowy wieku dziewiętnastego! Jak to? zdać się ślepo na łaskę obcą doznanej tylkokrotnie sąsiednich władzów niesprawiedliwości, kilkunastu milionowy naród, żyjący tak zaszczytnie w historii, któremu o nic mniejszego nie idzie, jak, aby odzyskał wydartą mu niepodległość, prawa i dziedziny, tak niezbędne nietylko do ustalenia jego swobód, ale i do spokojności świata! Co jednak najdziwniejsza: że do tak jawnych tentacyj, śmiało używać ludzi, upadłych zupełnie w opinii narodu, a za swe jemu przewierzenia się występnne, oddenych poniżeniu i wzgardzie! *Puszkiewicz, Roźniecki, Dambrowski*; oto są trzej mężowie, czeigodni rodacy, którzy mają znać lepiej od nas samych, życzenia, potrzeby i chęci Polaków, — mają być właściwszym ich patriotyzmu organem; — niżli prawnie zebrany Sejm, niż waleczne wojsko, kwiat narodu, ogólnem wszech stanów uzbrojeniem, ofiarami i wolą wspierane! Tych nadewszystko zapytać się i całego narodu pragnienia zbadać, niż do wyrzutek własnej krwi i ojczyzny swój nieprzyjaciół, udawać się w tej mierze należało! Tak niegdyś hersztów Targowickiego rokoszu, wystawiła *Katarzyna*, za sprawców, mających nam, za jej protekcją zjednać wolność i zbawienie; — gdy ci służyli jej właśnie za narzędzie ucisku, obalenia praw i rozszarpania ziemi naszej!!

Prawda, że błędne kroki, któremi byliśmy wiedzeni od samych zawiązków tak wielkiej sprawy naszej i które nam odjęły korzyści, jakie nad nieprzyjacielem odnieść dotąd należało; — ośmieliły go do wznowiania zwietrzanych i potępionych już dawno pretensyj; ależ i to nie tajemne: że te błędy i nieszczęścia nasze, nie zwąłliły bynajmniej publicznego ducha w Polakach; — owszem wzmocniły w nas nadzieję: że na przyszłość potrafiemy lepiej, niż dotąd, z rozwiniętych całego narodu sił i z zapatu powszechnego korzystać. Daleką przeto niech będzie od nas myśl haniebna: abyśmy w pół przebieżonego zawodu słabiej na odwadze, — abyśmy chcieli za tyle poświęceń, trudów i wysiłen, — wracać do ofiarowanej nam tak wielkomyślnie łaski i niewoli. Czémże nas, dla Boga, częstują ci opiekunowie nasi? i co nasuwają w zastęp praw i wolności, do których ma z natury tytuł odwieczny, każdy lud odrębny i samodzielny? Oto, zamierzawszy o przyszłych losach naszych, obiecują nam tylko *przebaczenie i amnestyę*! *Przebaczenie* jest następnością winy, która ma być w niepamięć puszczoną! Maż to zaś być winą: że Polacy chcą praw swych używać, że naród ten niepodległym być pragnie? Dla czegoż władcy Rosyjscy, nie przyznają się do takiejże samiej winy, że przed lat trzysta zrzucili jarzmo Tatarów, które ciągiem blisko dwóch wieków na ich karkach ciążyło? Co więc u nich było cnotą i czém się

chlubią ich dzieje, to ma być u nas występkiem, który nam chcą tak wspaniale przebaczać! Gdy jaki władca lub rząd chce mocą pognębić lud sąsiedzki, i do tego używa środków swęj fizycznej przewagi, które mu poddaje despotyzm i dowolność bez granic; — rozumiem, — jest to taktyka nie nowa; jest powtarzaniem podbojów Alexandra Wielkiego i Rzymian, które się w naszej erze pod Karolem Wielkim, Gengiskanem Mongolskim i Napoleonem wznowiły! Ta jednak żądza zaborów i wydzierstw, od moralności politycznej potępiona, musi z czasem ustąpić miejsca i zniknąć przed wpływem dobroczynnej cywilizacyi i panowania praw narodów; bo te oburzając się na wszelkie gwałty, przemoc i niesprawiedliwość, potrafią w końcu wywołać przeciw sobie opinią rodu ludzkiego, która, jak wszelkim zbrodniom i nadużyciom, tamy założyć im nieomieszką. Tego atoli pojąć nie można: z jaką śmiałością w wieku dzisiejszym, władcy i ciemniznicy narodów chcą bezwstydnie pokrywać swe czyny, na nas dokonane, bezprawia i gwałtu; — *prawnością*; gdzie sama tylko uzurpacya cudzych krajów, podstęp i chęć przewodzenia nad słabszymi, rażą uwagę oświeconej powszechności!

Nie mówcie nam więc odtąd o żadnych do nas i nad nami prawach; gdyż dzieje ostatnich lat pięćdziesięciu, samych tylko bezprawi i chytrych względem nas działań waszych, na rozszarpanie tej ziemi i poniżenie Polaków wymierzonych, są krzyczącym obrazem! Co za korzyść może mieć Rosya, z tego przybytku krajów, które chcą nam wyrzucić jej władzę, aby dokonał ulubionego planu, z przyklejenia nas do olbrzymiego Państwa swego? Okazało doświadczenie wieków: że im kraj jaki jest rozleglejszym; — tém słabszy, tém trudniej mu skupić swą materialną potęgę; — tém większe niepodobieństwo obrony. Alboż i dzisiejszy stan wojny, między Rosyą i Polską nie jest żywym tej prawdy dowodem? Przejsiemy Moskale na lewy brzeg Wisły, a stąd oddaleniem się od swych linii komunikacyjnych, stracili oni związki bezpośrednie z resztą państw i krain, pod ich wpływem będących; — o tyle więc zmniejszyła się ich siła i sposobność dalszego a ciągłego rozwijania swych przeciw nam zastępów a przeto skutecznego i prędkiego nas pognębnienia; — o ile rozległość niezmierna Państw Rosyjskich i granic, zmaglając Rząd do czynnego ich strzeżenia, — siły ich do wielkich natężeń wojennych niezdolnymi czyni. Z drugiej strony, gdziekolwiek Moskal stąpi po ziemi polskiej, deprecją ją w nieprzyjaznym zamiarze; — wszędzie trafi na nieprzyjaciół wpośród narodu, rozwiniętą przez przemoc nową pożogą wojenną rozjątrzoną. Naród Polski przeciwnie, zaszedłszy już daleko, w swęj heroicznej zaciekłości, o byt i niepodległość; — wystawiwszy tak znaczne siły, ku swęj obronie; — nie ma przyczyny, obawiać się o sposoby dalszego ich utrzymania! Gdzie tylko płynie krew polska; — gdzie się daje słyszeć orok ojczyściej mowy; gdzie są zjawiska współczucia; — tam są najlepsi dla nas sprzymierzeńcy, tam biją serca za naszą sprawą; — tam znajdziesz obfite dla poparcia sprawy, tak świętej, magazyny, źródła i zasoby. — Kraj Polski, (jak dobrze powiedział Franciszek Sołtyk Posał) jest przy swém ubóstwie najbogatszym; bo wszelkie szczególnych obywateli mienie — jest mieniem, skarbem i zasobem narodu; który niechcący odtąd tyle tylko rachuje na cze-

dzą pomoc, ile własne wysiłki postawia go w stopniu potęgi, zdolnej do opierania się przemocy i zupełnego jej zwalczania; a przeto stawienia się w stopniu użyteczności obcym i zdaleka dla nas sympatyzującym przyjacielom, którzy nas w ten czas dopiero przyjął szczerze za swych sprzymierzeńców gdy ich łaski i pomocy najmniej będziemy potrzebnymi!

Ma jeszcze nam obiecywać Car, *utrzymanie urzędników dzisiejszych, przy swych posadach*. Co za dar osobliwszy! Nie powinienże dawno wiedzieć: że w wolnym narodzie, urzędnik jest sługą kraju, tyle tylko wartym swego miejsca, ile zdolnością, gotliwością i poświęceniem się publicznej sprawie, odpowiada godnie swemu przeznaczeniu i użyteczności powszechnej; że stojąc pod sądem opinii, która czyni jego surowo rozstrząsa, nie uważa się u nas za sprzęt do ściany przybity lub nieruchomości której z miejsca poruszyć nie można. Alboż to zresztą urzędnicy i oficjaliści, reprezentują u nas naród, sąż oni organami jego woli, potrzeb i życzeń; sąż ogniskiem, w którym ma się zbierać ogół jego losów wolności i swobód? gdy przeciwnie w rządach despotyzmu przedstawiają oni smutne tylko arbitralności i ucisku narzędzie! Nie o utrzymanie urzędników, przy ich posadach, ale o odzyskanie swych praw, dziedzin, stawy przodków i niepodległości, podniósł ten waleczny naród sztandar powstania i dobył oręża przodków którego wiekopomne zaszczyty odświeżył na polu tak chwałobnych walk, gdzie nawet dowiódł swę niewątpliwę wyższości, nad najemną wojska służebnego tłuszcza. Dar ten wspaniałego opiekuna, należy przeto, razem z innemi, do kategoriiowych, o których wspomina Wirgili, radząc się ich chronić: *Timele Danaos et dona ferentes!*

Gdyby Car Rosyjski, w miejsce tak błahych obietnic, zrozumiałaby lepiej swoje i nasze położenie, a posiadając już tak ogromne w dwóch częściach świata krainy, bliższej jego opieki i troskliwości potrzebne, — chciał zaniechać natrętnego do nas wdzierania się; — które jest oraz wdziękaniem się do interesów Europy; — przemówił do nas w tej myśli:

„Przekonałem się nakoniec, po tylu z obu stron wysileniach: że tu nie tłum, nie zgraja ludzi szczególnych lub zagorzalców, ale cały naród Polski powstał, w obronie praw swoich i swobód; — że poświęcenie się jego tej sprawie, jest bez granic; że więc utrzymanie mej władzy nad wami, już niepodobne, a dalsza wojna byłaby bez celu, owszem szkodliwa dobrze zrozumianemu Rosyi interesowi, — pierwszy więc podaję wam rękę do sąsiedzkiej zgody; a kazawszy ustąpić wojskom moim za Dniepr i Dźwing, jako do walki, między ludami szczepu Sławiańskiego nienaturalnej i zgubnej, dla reszty państw swoich wciągnionym; — zostawuję was w niepodległości; i skłonię wspaniałomyślnie sąsiadów, aby, samym przykładem, wrócili wam wydarte kraje, sól i porty!“

Taka odezwa, godna monarchy, w wieku 19 panującego, wsparta zaręczeniami przedkio i spokojnego wojsk moskiewskich odwrotu, położyłaby koniec niszczącej dla obu narodów wojnie; zyskałaby nie tylko miłe przyjęcie u Polaków i poklask świata; aleby zjednała nadto zapo-

mnienie i przebaczenie długo trwających między temi narodami uraz i klęsk, wzajemnie sobie zadanych (*) poprowadziłaby je do szczerzej względem siebie uprzejmości sąsiedzkiej i błogich związków handlowych; — Cesarz Rosyjski zaś, zastąpiłby na chluba imie wspaniałego uspokoiiciela Europy, której równie jako i swym rozległym krajom przychyliłby długiego szeregu lat trwałej spokojności i wytechnienia na przyszłość. Ale traktować nas ciągle oświadczeniami łaski i przebaczenia, których nikt nie żąda, ani z nas nikt nie poczuwa się: aby był ich potrzebnym; — ożywiać na nowo niespokojność o przyszłe narodu losy, i chcieć nas wracać do znanej zdawna znieawidzonych swych rządów namiestniczych, a dyskrecyjonalnych opieki, — wzywać nas na nowo pod straż szkalców i siepaczy, z której się tak dzielnie wypraszamy, jest to nie tylko nie znać swego i naszego interesu; jest to najgwałt się z losu sumienia i oświecenia narodu Polskiego, ale jest jeszcze ciężkim grzechem obłądki, w który się wtrąca samowolnie władza moskiewski, nadejdy z szczęśliwych przeciw Azyatom wypraw; zapomniawszy: że tu nie z najemnością i służebnym żołdactwem, — ale jest do czynienia, z całym wielkim, światłym i praw swych dobrze świadomym narodem, który, uczuwszy swą moc i godność, — już ani groźbami, ani potokiem fałszywych obietnic, dobrze z swę wartości pojętych, a żądnej krytyki wytrzymać nie zdolnych, ułudzić się nie da; mając oraz rozciągnięty i gotowy uderzyć miecz sprawiedliwości na zdrajców i nikczemników, którzyby, imienia i krwi Polskiej nie pomni, o zgubne na zasadzie tej maie-maniej a nieproszonej łaski układy, nie tylko pokątnie traktować, ale nawet o nich pomyśleć chcieli; bo ich dosięże wprzód sprawiedliwa zemsta narodu, niżliby zdołali rozwinąć swe zbrodnicze plany, zaprzędania nas znówu obcym wrogom; — przyszedł bowiem czas skuteczności zniwa i owocu wielkich a nieodzownych działań narodowych, któreby odpowiedziały jego ofiarom i wysileniom; a których na tak nikczemne cele marnować nie godzi się; bo należy zakończyć chwałebnie tę szlachetną walkę i abliżyć nas do uczestnictwa, w korzyściach, służących prawnie familij wielkiej narodów samorządnych i niepodległych.

J. S.

(*) Trembecki, znany pochlebniś dworski Stanisława Augusta Króla, którego dzieje przedstawiają, jako Satellitę nieodstępnej polityki północnej Semiramidy; — zachęcając Polaków, na początku sejmiku roku 1788, do związku stałego z Rosją; — nie śmiał jednak przyznać władnym względnie wyższości Moskalom przed Polakami. Znane są te pamiętne wiersze, których cenzura za obcego Rządu, w zbiorze dzieł jego zamieścić nie dozwoliła:

*Alę nam się tęj prawdzie ubliżać nie godzi,
Że Rusin z jednej z nami krwi bratniej pochodzi,
Czas, byśmy wspólnych uraz, klęsk zapominali,
I tych cośmy ponieśli, i cośmy zadali;
On na nas zwodził Niemców, my zaś nań Tatarzy,
On nam brał Senatorów, a my Jego Cary.*

J. N. Janowski, Redaktor odpowiedzialny.